

DE HERVORMDE VAAN

Orgaan van de bond van Nederlandse Hervormde Mannenverenigingen op Geërfde Grondslag

Bond van de Ned. Hervormde Mannenverenigingen op Geërfde Grondslag
75
jaar!

68e jaargang - No. 2 - februari 2008

DE HERVORMDE VAAN
Orgaan van de Bond
van Ned. Hervormde
Mannenverenigingen
op Gereformeerde Grondslag

ISSN 0167 - 3564

Verschijnt maandelijks. Voor leden gratis.
Niet-leden € 12,00 per jaar.
Abonnementen lopen per kalenderjaar.
Opzeggen voor 1 december.

1e voorzitter: Ds. W. Westland
Oranjestraat 106, 2983 HV Ridderkerk
tel.: 0180 - 412477

2e voorzitter: Ds. J.P. Nap
Dorpsstraat 180, 6741 AR Lunteren
tel.: 0318 - 483717

1e secretaris: Ds. T. van Bruggen
Kerkstraat 36, 2959 BS Streefkerk
tel.: 0184 - 681316

2e secretaris: Dhr. M. Post (Studieblokken)
Edelmanlaan 8, 3903 XP Veenendaal
tel.: 0318 - 511355

1e penningmeester: Dhr. C. Oosterom
Jan van Aemstelstraat 7, 3411 XK Lopik
tel.: 0348 - 551496

2e penningmeester: Dhr. J. van Capelleveen
Valleistraat 60, 3901 RT Veenendaal
tel.: 0318 - 516930

Lid: Ds. J. van Dijk
Amsterdamseweg 64, 6712 GK Ede
tel.: 0318 - 615597

Lid: Ds. J.H. Lammers (Themadagen)
Buitenhof 11, 2926 RB Krimpen a/d IJssel
tel.: 0180 - 517123

Lid: Ds. A.D. Goijert (Redactie-adres)
Dorpsstraat 17, 3751 EM Bunschoten
tel.: 033 - 2982760

Overlijdensberichten:
J. Bout & Zn., Postbus 3, 1270 AA Huizen
e-mail: info@boutdruk.nl (o.v.v. Herv. Vaan)

Mutaties:
Schriftelijk melden aan het Bondsbureau
Bestuurswijz. moeten naar de 1e secretaris

Adres administratie:
Hervormd Bondsbureau,
Beatrixstraat 20a, 3862 DB Nijkerk
tel.: 033 - 2456699 fax: 033 - 2463322
e-mail: bondsbureau@filternet.nl
Bankrekeningnr. 3778.71559 t.n.v.
Ned. Herv. Mannenbond op G.G. te Nijkerk

Inzenden kopij maart-nummer

De kopij voor het maart-nummer moet vóór
21 februari bij de drukker (info@boutdruk.nl) aanwezig zijn.

Woorden van Kohlbrugge

*Mijn God, Mijn God, waarom hebt Gij Mij
verlaten?* (Matth. 27 : 46b)

Gods hart is een Vaderhart voor de òmkomen-
den en de verlorenen en de liefde van Jezus is
onmetelijk groot. Zal het een leugen zijn, dat
Hij daar verlaten aan het vloekhout hing, één
uur en nòg een uur en nog eens een uur? Zal
het gelogen zijn, dat het ongeschapen Woord
met het geschreven Woord alles weer heeft
hersteld? Waarheid is het, waarheid blijft het:
Het Woord van het kruis heeft eeuwige gel-
digheid in de hemel en in de hel.

Daarom: Moed in nood, in duisternis, in
leed, in verlatenheid! Moed bij al dat gevoel
van verlorenheid! Het moge dan gaan door
duisternis, ja door de dood zelf heen, maar
boven nood, dood en graf staat
Jezus, onze Redder. Gaat het ie-
mand echt om Zijn Woord en
Zijn trouw, hij zal uit de dood
het leven, uit de verlorenheid de
redding, uit de schrikwekkendste
donkerheid het licht zien rijzen.

Zeg dan „mijn”, mijne ziel! **Mijn**
God, **mijn** God, **mijn** Heiland en Verlosser!
Mijn Toeverlaat, **mijn** Goël, **mijn** Heiland,
mijn Leven, ik laat U niet los. En al gaat het
dan door de muil van de ondergang heen, dit
„mijn” zal Gods hart breken, zodat genade
en heil, licht en troost en eeuwige blijdschap
als een geweldige regen neerstroomt. Dat gij,
ellendige, te midden van dit alles nochtans
„mijn” zegt, dat is Gode welbehaaglijk. En zo
moet uw duisternis zijn als de middaghoogte
en als een dag van zeven zonnen, want de
Heere is ons eeuwige licht.

Inhoud

Woorden van Kohlbrugge	2
Meditatie	3
Bijbelstudie O.T.	4
Bijbelstudie N.T.	7
Van de voorzitter	10
Opmerkelijk	10
Art. 16 Ned. Geloofsbelijdenis	11
Exploitatie-rekening 2007	14
Organisatienieuws	15
Overlijdensberichten	15
Uitnodiging Huishoudelijke Vergadering	16

Verzoening

„want God was in Christus de wereld met Zichzelf verzoenende, hun zonden hun niet toerekenende; en heeft het woord der verzoening in ons gelegd”
2 Korinthe 5 vers 19

Het woordje „verzoenen” kennen wij. Misschien hebben we wel eens gezegd tegen mensen die ruzie hadden: „je moet je verzoenen met elkaar en weer bij elkaar over de vloer komen”. Dat betekent het woord verzoenen in de tekst: de verbroken relatie herstellen. In de tekst gaat het dan om de verbroken relatie tussen God en mens. Wie daarvan de schuld heeft? Niemand anders dan wijzelf. Hier hoeven we niet naar God te wijzen en dat er iets zou mankeren aan onze schepping. Want zie, staat er in Genesis, alles was zeer goed, ook de geschapen mensheid. Nu zouden we verwachten, dat er zou staan: „dat de wereld zich met God verzoende en dat zij het weer in orde maakt met God”. Maar nee, dat doet de wereld niet. Geen mens neemt het initiatief om de verbroken relatie met God te herstellen. Dat geeft aan, hoe diep het zit bij ons mensen om met God te breken. Dat noemt de Bijbel: de geestelijke dood. Wie zou dan verwachten, dat God alles gaat geven om de relatie te herstellen met mensen, die Hem vijandig gezind zijn?

Wat lezen we? Dat God aan de wereld de hand van verzoening reikt en aangeeft dat Hij het goed wil maken. En verder? Ja, dan moeten beide kanten willen en dat er samen gepraat kan worden over de voorwaarden om met elkaar verder te kunnen. Want alles kan niet alleen van Gods kant komen. Het is al mooi, dat God het initiatief neemt, maar wij zullen ook onze wil moeten tonen of niet? Nee, dat staat er niet. Wat dan wel? Er staat in de tekst, dat God in Christus de wereld met Zichzelf verzoent. Dus: in Christus. Wat is dat? Wel, dat God met Zijn Zoon Jezus Christus een plan bedenkt en samen de verzoening bewerken en samen ervoor zorgen, dat de relatie met de wereld en de mensen hersteld

wordt. Ziet u, God lost het op met de Heere Jezus Christus, het gaat van Hem uit. Hier horen we Gods hart kloppen en dat Hij Jezus Christus tot zonde voor ons heeft gemaakt. Het kon ook op geen andere manier. Want de verbroken relatie met God betekent, dat God niet alleen berouw had, dat Hij de mens gemaakt had, maar ook dat Zijn toorn op de mensen rust en als er niets gebeurd, zou Hij hen prijs moeten geven aan het verderf. Hoe kon de toorn van God weggenomen worden? Dat is te danken aan Jezus Christus. Ja, nu kom ik bij de kern van de verzoening, nl. dat de Heere Jezus Christus op Zich neemt alsof Hij met God gebroken heeft en Hij neemt de straf van mij op Zich, Hij ruilt met zondaren. In plaats van het verderf wordt eeuwig leven ontvangen, in plaats van het oordeel is er vrijspraak, in plaats van vijand worden we vrienden van God, in plaats van haat tegen God wordt liefde voor God ontvangen, in plaats van de verbroken relatie ontvangen we een herstelde relatie met God. En dat allemaal door Jezus Christus.

De vraag is dan: moet ik dit lezen als een algemene regel, dat de Heere Jezus Christus het offer gebracht heeft en dat het voor iedereen voor elkaar is? Nee, maar God stuurt boodschappers de wereld in, net als Paulus en zo krijgen de mensen de boodschap te horen, dat als ze van die verzoening met God gebruik willen maken, dan moeten ze zich wenden tot de Heere Jezus Christus en laat u door Hem met God verzoenen. U hebt misschien toen u las over die ruil, die de Heere Jezus doet voor zondaren, namelijk Jezus de toorn van God die op mij rust en ik de omgang met God terug, gedacht: „als dat is waar mocht zijn en als ik dat eens ontvangen mocht”. Dat kunt ontvangen. Hoe dat gaat? De tekst zegt „niet toerekenen”. Wat is dat? Dat betekent: de rekening van uw schuld bij God

hoeft u niet te betalen. Daarmee maakt de Heilige Geest ons ootmoedig, want dat houdt in, dat we niet in staat zijn om de schuld van de breuk met God te betalen. Daar krijgen we niets van af, wat we ook doen, al huilen we hele nachten om onze zonden, al betuigen we 24 uur per dag spijt aan God. Dat is niet verkeerd, maar de schuld wordt niet minder. Maar het wonder is, dat u in geloof ziet: er is betaald, de schuld is verzoend, door Jezus Christus. Dat ontvangen we van God als we knielen aan de voeten van de Heere Jezus en bij Zijn kruis en ik me klein maak voor Hem en Hij zo groot voor mij is en wordt: mijn Borg en Middelaar. Wat een vreugde, blijdschap, vrede, liefde doorstroomt ons hart en dat wordt opgemerkt door anderen. Ja, want waar de Heere Jezus en Zijn liefde in ons hart

woont, bij die mensen woont de Heere Zelf en daar wordt Zijn heil verkregen en het leven tot in eeuwigheid. Waar wordt dat aan opgemerkt? Aan de vruchten: liefde uitstralen, een verzoenende houding aannemen, dienstbaar zijn in deze wereld, strijden tegen het onverzoenlijke in de wereld en in de kerk en in ons hart, want wat kan dat onverzoenlijke in ons makkelijk gevoed worden en de kop op steken. Om deze verzoening gaat het, want als we dit missen, blijft de toorn van God ons. En die toorn van God gaat alleen van ons af als we door het geloof in de Heere Jezus onze Zaligmaker vinden. Anders niet. Vandaar dat God Zijn knechten de wereld in zendt met de boodschap: laat u met God verzoenen! En waarom zouden we dat niet doen? U wint er alles mee!

Bijbelstudie O.T.

Nehemia 9

Ds. T. VAN BRUGGEN

Nadat het Loofhuttenfeest is gevierd wordt twee weken later een boetedag gehouden. Hoofdstuk 9 bestaat hoofdzakelijk uit het gebed dat op deze boetedag is gebeden. In dit gebed komt vooral Gods trouw naar voren, die keer op keer is gebleken. Het hoofdstuk eindigt met de vermelding van het maken van een verbond, waarbij het volk verklaart Gods geboden en inzettingen te zullen houden (zie hoofdstuk 10). Dit wordt schriftelijk vastgelegd.

Vers 1-5: Een boetedag

De tijd is nu aangebroken om zich voor God te verootmoedigen. In hoofdstuk 8 zagen we dat het volk tijdens de heilige feestdag geen rouw mocht bedrijven over de zonden. De boetedag begint met vasten. Men kleepte zich met *zakken* (grof geweven lendenschorten) en men deed aarde (stof) op het hoofd (als tekenen van vernedering en berouw over het bedreven kwaad).

Wat ook opvalt is dat op deze boetedag de scheiding tussen Jood en niet-Jood wordt doorgevoerd (vs. 2). Dit heeft te maken met

het besef bij de Joden dat zij en hun vaders gezondigd hebben.

De vergadering van het volk duurt zes uur (een vierendeel van de dag = drie uur; twee keer een vierendeel is dus zes uur). De ene helft van de morgen wordt besteed aan het voorlezen en uitleggen van de Wet. De andere helft wordt gebruikt voor het doen van belijdenis van de zonden van het volk en het aanbidden van God.

De Leviëten hebben de leiding van de volksvergadering; diverse namen worden genoemd (zie vss. 4 en 5). Sommigen daarvan kwamen we ook in het vorige hoofdstuk tegen. Zij riepen met *luider stem* tot de HEERE, hun God. Ze gingen voor in gebed. De Leviëten riepen het volk ook op om de HEERE te loven, *van eeuwigheid tot eeuwigheid*, d.w.z. zonder ophouden, alle eeuwen door. De boetedag te Jeruzalem begint met het loven van God. Daarmee wordt de toon gezet. Het gaat om de eer van Zijn Naam. Het slot van vers 5 geeft aan dat Gods Naam boven alle lof en prijs verheven is, d.w.z. nog groter en heerlijker is dan mensen kunnen zeggen in hun lofprijzing.

Vers 6-37: Een grote tegenstelling

In vs. 6 begint het gebed, dat het grootste deel van Nehemia 9 vormt. In de Griekse vertaling van het Oude Testament (de Septuaginta) gaan aan het gebed de woorden “*En Ezra sprak*” vooraf. Het ligt ook voor de hand dat hij als geestelijk leider (zie Nehemia 8 en het bijbelboek Ezra) is voorgegaan in het gebed dat we in Nehemia 9 vinden opgetekend.

Als we het gebed doorlezen dan blijkt dat het gaat om de grote daden van God in de geschiedenis van Zijn volk Israël. Dergelijke passages vinden we meer in de Bijbel, bijvoorbeeld de Psalmen 78 en 105, het gebed van Daniël (Dan. 9) en ook de rede van Stefanus in Handelingen 7.

Het gebed begint met het wijzen op Gods grootheid als Schepper van hemel en aarde (vs. 6). Vervolgens wordt God aangesproken als de Heere, Die Abram heeft verkoren, hem uit Ur heeft uitgeleid en hem de naam Abraham (= vader van vele volkeren) heeft gegeven (vs. 7). God heeft met hem een verbond gemaakt, hem het land Kanaän beloofd en dat land aan zijn zaad gegeven. De Heere heeft Zijn Woord bevestigd. Als reden daarvoor wordt biddend beleden: “*omdat Gij rechtvaardig zijt.*”

(vs. 8) Dat God rechtvaardig is blijkt uit het houden, het nakomen van Zijn belofte-woord!

Verder wordt gememoreerd dat de Heere heeft omgezien naar Zijn volk, toen het in Egypte werd onderdrukt. De Heere heeft tekenen en wonderen gedaan aan farao en zijn knechten (hiermee wordt verwezen naar de tien plagen). God heeft Zijn volk geleid over een weg door de zee (= Schelfzee of Rode Zee) en de vervolgers doen omkomen in diezelfde zee. Daarmee heeft God Naam gemaakt onder de volkeren, namelijk als de God Die Zijn volk heeft verlost (vss. 9-11).

Na het noemen van Gods grote daden wordt in dit gebed gewezen op Gods zorg voor Zijn volk. Overdag leidde de Heere Zijn volk door een wolkkolom en 's nachts door een vuurkolom, zodat ze niet konden verdwalen (vs. 12). Vervolgens kwam Gods zorg tot uiting in het geven van Zijn heilige Wet op de berg Sinäi en ook in overige rechten, wetten, inzettingen en geboden (vs. 13). De Heere heeft in Zijn goedheid ook gewezen op de bijzondere

betekenis van de sabbat; door het houden daarvan komt Israël als Gods volk openbaar (vs. 14). De Heere gaf brood uit de hemel (= lucht) en water uit de steenrots. Het ingaan in het beloofde land en het erven van dat land is te danken aan Gods trouw aan Zijn eed. Daar wijst de uitdrukking “*waar Gij Uw hand over ophieft*” (vs. 15).

Vanaf vers 16 lezen we een belijdenis van zonde. De hardnekkigheid en de weerspannigheid van het volk worden biddend beleden. Tegenover Gods zorg staat de ondankbaarheid van het volk, die tot uiting komt in het niet luisteren naar Gods geboden en in het vereren van een gouden kalf. Het wonder is dat de Heere Zijn volk niet heeft verlaten. De reden is uitsluitend: de Heere is vergevingsgezind, genadig, barmhartig, lankmoedig en groot van weldadigheid (vs. 17b en vs. 19). De Heere bleef Zijn volk leiden d.m.v. de wolk- en de vuurkolom (vs. 19). Hij gaf Zijn goede Geest (zie Ps. 143) om hen te onderwijzen en Hij bleef ze voorzien van manna en water (vs. 20). God zorgde er ook voor dat hun klederen niet zijn verouderd en hun voeten niet zijn gezwollen tijdens de reis door de woestijn (vs. 21).

In het volgende gedeelte van het gebed (vss. 22-25) wordt gememoreerd dat God Zijn volk het beloofde land heeft gegeven, om het erfelijk te bezitten. De vijanden moesten het onderspit delven. Het volk kwam in een land, waar overvloed was (zoals uitgehouwen bornputten, wijngaarden en olijfgaarden).

En toen herhaalde de geschiedenis zich weer, want opnieuw was het volk de Heere, Die zo goed voor hen was, ongehoorzaam. Het volk kwam in opstand; ze wierpen Gods Wet achter zich en ze doodden Gods profeten (vs. 26). Daarop kwam God met Zijn straf: Hij liet de vijand toe om Israël te benauwen. In die tijd (bedoeld wordt de tijd van de Richteren) gaf God uitkomst op het gebed; Hij verloste Zijn volk. Dan weer zondigde het volk. Opnieuw gaf God verlossing. Zo ging het steeds (vss. 27-30). Opnieuw zond God Zijn dienaren, die het volk opriepen om terug te keren tot de Heere en Zijn Wet. Maar “*zij hebben hun schouder teruggetogen (= teruggetrokken)*” (vs. 29), d.w.z. ze weigerden Gods juk (of: last) te dragen. Ze wilden Gods Wet niet horen (= gehoorzamen).

In het gebed klinkt telkens weer het ‘nochtans’ (zie vs. 19) of het ‘doch’ (zie vss. 30, 31

en 33), waarin Gods genade en barmhartigheid doorklinkt tegenover zoveel ongerechtigheid van het volk. Op het gebed heeft de Heere Zich keer op keer ontfermt. Vers 30: *“Doch Gij vertoogt het vele jaren over hen”*, d.w.z.: U was geduldig met hen en U ontzag hen. Zo vaak stelde God Zijn straf uit. Vers 31: *“Doch door Uw grote barmhartigheden hebt Gij hen niet vernield, noch verlaten”*. Er is maar één reden: *“want Gij zijt een barmhartig en genadig God.”* (vs. 31b)

Nadat hij gesproken heeft over Gods grote daden en Gods grote trouw in de geschiedenis van het volk en over de ontrouw van het volk in al die eeuwen, brengt Ezra in zijn gebed de recente geschiedenis en de actualiteit naar voren. Hij spreekt over *“al de moeite, die ons getroffen heeft”* (vs. 32), vanaf de dagen van de koningen van Assur (= Assyrië). Dit is géén klacht over al die straffen en ellenden; biddend wordt erkend dat God rechtvaardig en trouw is in alles wat het volk overkomen is, want: *“wij hebben trouwelooslijk gehandeld”* (vs. 33b). Ook in de woorden die daarop volgen (vss. 34 en 35) wordt schuld beleden over de ongehoorzaamheid aan Gods wet en over het zich niet willen bekeren. En de gevolgen daarvan zijn: als knechten moeten leven; een deel van de opbrengst van het land is voor vreemde heersers (moet aan hen worden afgedragen); onvrijheid en een leven in grote benauwdheid (vss. 36 en 37).

Volmondig wordt in dit gebed erkend dat de zonden van het volk Gods straffen hebben uitgelokt. Tegelijk doet de bidder na-

mens het volk een beroep op Gods genade en barmhartigheid – die hij meerdere keren heeft genoemd – om het volk te redden uit de benauwdheid.

Vers 38: Een vast verbond

Volgens sommige verklaarders kan het laatste vers van hoofdstuk 9 beter worden verbonden met het tiende hoofdstuk. Deze kwestie laten we verder rusten, maar wel is duidelijk dat het gebed van Nehemia 9 uitloopt op wat er in vers 38 en ook in hoofdstuk 10 plaatsvindt.

Na het gebed, waarin de schuld van het volk is beleden, belooft het volk plechtig om Gods geboden en inzettingen te houden, die na te leven. De belofte wordt schriftelijk vastgelegd in een officieel document, een oorkonde of akte; letterlijk staat er: ‘vastigheid’ (Het Hebreeuwse woord komt van een werkwoord dat ‘vast zijn’ betekent. Hiervan is ook ‘amen’ afgeleid). Het gaat hierbij om een ‘vast verbond’. Men verbindt zich om Gods Wet na te leven. Dit officiële stuk (verbond) wordt bekrachtigd met de zegels van de leidinggevend: de vorsten, de Leviëten en de priesters. De eerste die zijn zegel aan de akte van het verbond hecht is Nehemia (hoofdstuk 10:1). Hieruit blijkt opnieuw dat het hem te doen is om de eer van God en de geestelijke welstand van het volk.

Zingen: Psalmen 44 : 1 en 2; 77 : 7 en 8 103 : 2 en 4; 143 : 8 en 10; 145 : 2 en 6

Gespreksvragen:

1. Het volk houdt een boetedag. Wat doen ze op deze dag? Wat kunnen wij hiermee in ons kerkelijk en persoonlijk leven?
2. Om welke grote tegenstelling gaat het in het gebed van Nehemia 9? Wat wordt in dit gebed gezegd van God en van het volk?
3. Wat is de functie van het opnoemen van Gods grote daden in het gebed, zoals we dat in Nehemia 9 vinden? Wat is het belang van het kennen van de Bijbelse geschiedenissen voor het gebedsleven? (Zie o.a. ook Daniël 9:2-3)
4. Hoe reageert God op de zonden van het volk? En hoe op de schuldbelijdenis van het volk? Waarom ontfermt God Zich?
5. In Nehemia 9 vinden we een lang openbaar gebed dat Geest-doorademd is. Er kan ook een gevaarlijke kant zitten aan lange openbare gebeden (zie Mattheüs 6:5-7). De bekende prediker C.H. Spurgeon schrijft ergens: *“Als gij in het openbaar bidt, dan zal het, in de regel, hoe korter hoe beter zijn.”* (in: C.H. Spurgeon, *Gelijkenissen van de Heiland*, Franeker, z.j., zesde, ongewijzigde druk, pag. 365). Bent u het daarmee eens? Waarom wel / niet?

Bijbelstudie N.T.

Zevende Bijbelstudie over gedeelten uit het Evangelie van Lukas

De genezing van de tien melaatsen Lukas 17 : 11–19

Ds. J.J. VERHAAR

Waar en wanneer?

Wéér een geschiedenis, die we alleen bij de evangelist Lukas tegen komen. Waar en wanneer is het gebeurd; dat zomaar tien melaatsen tegelijk genezen worden door de Heiland? Is dat dan ook nog belangrijk; wáár en wannéér? Misschien vonden Marcus en Mattheüs wel van niet. Zodat ze het maar weg gelaten hebben. Ze hadden al bericht over de genezing van een andere melaatse. Genoeg om het bekend te laten zijn, dat Jezus ook deze vreselijke ziekte áán kan. Maar Lukas, als enige dus, vertelt er wél over. En daarmee heeft hij uiteraard een bijzondere bedoeling. Op de vraag “wanneer?” is het antwoord: Bij het optrekken naar Jeruzalem. Nu doet de Heiland dat voortdurend; meerdere malen per jaar; optrekken naar Jeruzalem; voor één van de jaarlijkse grote Feesten. Maar dit zal het laatste optrekken van de Heiland worden. Hij gaat naar Zijn laatste Paasfeest en Zijn eerste Avondmaal. En inderdaad heeft Lukas een bijzonder oog voor de omstandigheden die er bij dat laatste optrekken spelen. En hij vermeldt wel meer gebeurtenissen, die de anderen onvermeld laten, omdat ze toch te maken hebben met het bijzondere van het moment.

Er gebeuren in deze laatste tijd dat de Heere Jezus op aarde is dus nog steeds tekenen. Maar nog steeds is er hetzelfde ongeloof bij de volksgenoten, net als in het begin. En het zijn nog steeds de heidenen of de halve heidenen (de Samaritanen) die een groter geloof hebben (op z'n zachtst gezegd) dan de Israëlieten, net zoals in het begin. En dát wil Lukas dus laten zien.

Wáár het gebeurd is, daar is moeilijker achter te komen. De Heiland ging “tussen Samaria en Galilea door”, staat er. Hij bewoog Zich

dus waarschijnlijk door het grensgebied van Galilea en Samaria oostwaarts, om over de Jordaan te trekken en daarna naar het zuiden op weg te gaan naar Jeruzalem.

Opnieuw een teken

Tijdens de tocht wil Jezus in een zeker dorp in dat grensgebied overnachten. En dan staan er op een afstandje tien melaatsen te wachten, die de Meester al roepend om ontferming bidden. Ze hebben zich kennelijk verzameld, Joden en Samaritanen door elkaar heen (want nood brengt bijeen wat anders gescheiden blijft). En dat ze afstand houden, wordt natuurlijk verklaard door het feit, dat de Wet ze daartoe verplicht. Ze zijn uit de gemeenschap van de mensen verwijderd; vanwege het besmettelijke karakter van hun gevaarlijke ziekte. Wat die ziekte precies geweest is, weten we niet met zekerheid. Want “melaatsheid” is een verzamelnaam voor allerlei huidziekten. Dat blijkt alleen al uit het feit, dat melaatsheid ongeneeslijk werd geacht; terwijl er toch voorschriften zijn, voor hen die genezen zijn; hoe ze moeten handelen. Die genezing komt dus wel vóór. Hoogst waarschijnlijk moeten we dus niet denken aan de ziekte “lepra” zoals wij die kennen. Genezing is in ieder geval wel zeldzaam en moeilijk te verkrijgen. Volgens de rabbi's is het genezen van een melaatse even moeilijk als het opwekken van een dode; dat zegt genoeg.

Er vallen bij alle doorvertelde wondertekenen van de Heiland wel bijzonderheden op te merken. Dat is ook hier het geval. De Heiland beveelt hen in dit geval om zich te begeven naar de priester om zich rein te laten verklaren. Op zich zou dit een normale gang van zaken worden; maar wél nádat ze echt genezen zijn. Wanneer er immers een (dus

vrij zeldzame) genezing heeft plaatsgevonden, dan is de genezene verplicht zich bij de priester te vervoegeen omdat die hem gezond en uit godsdienstig oogpunt "rein" moet verklaren.

Tussen haken. Dit hele gebeuren met de priester erbij toont wel aan, dat melaatsheid een religieuze lading heeft. Het gewone volk denkt dan natuurlijk op een eenvoudige manier en zegt gewoon, dat mensen met melaatsheid gestraft worden vanwege hun zonde. Dit denken, kort door de bocht, wordt in het Oude Testament al bestreden; denk aan Psalm 73 en heel het boek Job. Van de weeromstuit zijn wij tegenwoordig nauwelijks meer in staat het diepe verband tussen zonde en ziekte te zien. Zo bang zijn we geworden om "persoonlijk" te worden, waar het dergelijke verbanden betreft. Toch is het voluit Bijbels om dit verband tussen zonde en ziekte wel te zien; echter niet persoonlijk maar collectief. Overigens blijft dan de grote moeilijkheid bestaan waarom de één veel meer moet lijden onder de collectieve schuld dan de ander. Psalm 73 rekent niet alleen af met goddelozen, die denken dat hun gezondheid en rijkdom alleen maar teken van de gunst van God kan zijn; of nog erger: teken van de afwezigheid van God. Psalm 73 is meer nog een "afrekenen" met het lijdende kind van God. Maar dan in genade. En juist ondanks het lijden en dwars door het lijden heen wordt het kind van God getroost met de nabijheid van God.

Uiteraard krijgt de genezing van de melaatsen door de Heiland hierdoor een diepe dimensie. Genezing van lichaam en ziel liggen hier nog meer dan bij andere genezingswonderen dicht bij elkaar. Kunnen en behoren dicht bij elkaar te liggen. Maar hierover later. Deze genezing is ook bijzonder vanwege het feit dat zo'n genezing voor de rabbi's zo moeilijk, ja onmo-

gelijk is. De Heiland openbaart Zich dus als een wel heel bijzondere rabbi. Ja zelfs openbaart Hij Zich als de Messias. Want wanneer deze ziekte wordt genezen, dan is dat een teken dat de Messiaanse tijd is aangebroken. Immers in die tijd, de tijd dat het Koninkrijk van God doorbreekt, zal er geen ziekte en zal er ook deze ziekte niet meer zijn.

Een gemeenschappelijke trek van de genezingsteken van de Heiland is, dat ze roepen om geloof en brengen tot geloof. Hier is die roep om geloof de opdracht van de Heiland om zich aan de priester te tonen vóór dat men genezen is. Hoe lang het duurde vóór de concrete genezing plaatsvond, weten we niet. Maar in ieder geval moesten de tien mannen op weg gaan, terwijl ze nog melaats waren. Ze doen dat ook en het is een daad van geloof. In

De tien melaatsen.

principe zou het kunnen, dat er tamelijk veel tijd verloopt tussen het moment van de ontmoeting met de Heere Jezus en de aankomst bij de priester. En in die tijd moet het gebeurd zijn. Zelf dacht ik altijd dat de ontmoeting met de tien en die met de ene terugkerende melaatse in vrij kort tijdsbestek plaatsvond. Maar de Commentator Van Bruggen gaat bijvoorbeeld uit van een gang naar de priester in Jeruzalem. Dan is de ontmoeting met die ene pas veel later. En dan krijgt zowel het geloof waarmee men op weg ging als het terugkeren van de ene nog meer reliëf. Overigens blijf ik zelf toch denken aan een gebeuren dat plaatsvond in vrij korte tijd.

De afloop

Tien melaatsen gaan in geloof heen op het Woord van de Heiland. Maar na verloop van tijd keert er één terug. Met luide stem verheerlijkt hij God en hij werpt zich met zijn gezicht op de grond voor de voeten van de Heiland en dankt Hem. Wat schildert Lukas hier op een zuivere manier het geloof van deze genezen melaatse. Het verheerlijkt God en het knielt voor Degene die door God gezonden is. Er is geen concurrentie tussen God de Vader en de Heiland voor wat betreft het ontvangen van eer. Wel is het natuurlijk zo, dat de Heiland alle eer die Hem in plaats van God wordt bewezen, afwijst.

Hier blijkt toch maar weer, dat de Heiland met Zijn genezingstekenen altijd twee dingen op het oog heeft. Niet alleen de genezing van het lichaam, maar ook die van de ziel. Het zijn tekenen van het Koninkrijk van God en daar hoort bij, dat geen enkele van alle onderdanen zal hoeven zeggen: 'ik ben ziek'. En daar geeft de Heiland door het doen van deze

tekenen voorproeven van. Maar wil je het ware karakter van deze wondertekenen zien en het als voorproeven van Gods Koninkrijk ervaren, dan heb je geloof nodig. Dan heb je een gezonde ziel nodig. En deze man, die God en de Heiland dankt, heeft kennelijk die gezondheid van ziel gelijk met de gezondmaking van zijn lichaam gekregen.

Het is er wel maar één die terug komt. Negen van de tien hebben net genoeg geloof gehad om op weg naar de priester te gaan. Net genoeg geloof om de gezondheid van hun lichaam te krijgen. Maar niet genoeg geloof om die van hun ziel te krijgen. Ze hebben aan hun ziel niet gedacht en ook verder nauwelijks meer aan Jezus of aan God gedacht. Dat is wel schokkend. Genoeg geloof hebben om wonderen te ervaren, maar niet verlegen zitten om het tweede wonder. Het is een geloof dat de dankbaarheid niet kent en dat daarom ten diepste ongeloof is.

Het geval wil, dat die ene nou juist een Samaritaan is. De andere negen zijn kennelijk Joden. "Het geval wil"; nee, hier zit een lijn in! Dezelfde lijn die we telkens zien in het korte rondgaan van de Heiland door Israël. Het is de lijn van een groter geloof bij de heidenen dan bij de Israëlieten. Denk aan de hoofdman te Kapernaüm aan het begin van het Evangelie. Of nog erger: Wél geloof bij een (halve) heiden en géén geloof bij Israëlieten. Is er dan nog niets veranderd, nu de Heiland aan Zijn laatste reis naar Jeruzalem bezig is? Er is veel veranderd, maar niet aan het ongeloof en de ondankbaarheid van de Israëlieten. En hier in deze geschiedenis, zoals in vele andere, gaat de deur vast open gezet worden naar Samaritanen en heidenen. Dat kan ook niet anders, want de Heiland zegt het zelf (tegen die ene teruggekeerde): "Sta op en ga heen. Uw geloof heeft u behouden".

Gespreksvragen:

1. Denk na over de volgende stelling: Je mag aan de ene kant niet te gemakkelijk spreken over het verband tussen zonde en ziekte, maar je mag dit verband aan de andere kant niet ontkennen.
2. Wanneer genezingswonderen tekenen zijn van Gods Koninkrijk, wat zegt dit over ons gebed om genezing?
3. Waarom is de handelwijze van de terugkerende genezen man zo'n zuivere uiting van geloof?
4. Signaleert u wel eens het gevaar, dat het "geloof" zo ingewikkeld wordt gemaakt, dat het "behouden zijn door het geloof" (vers 19) onzeker wordt gemaakt?

Van de voorzitter...

Ds. W. WESTLAND

We attenderen u nu reeds op de Huishoudelijke Vergadering van D.V. 5 april in Gouda. De naam voor deze vergadering komt onze jongere leden misschien vreemd voor. Maar het gaat erom, dat op 5 april verschillende praktische zaken op de agenda staan, zoals de financiën en de bestuursverkiezing. En deze keer ook de presentatie van de nieuwe website van onze Mannenbond.

Wat de bestuursverkiezing betreft: in het vorige nummer werd u daarover geïnformeerd. Alleen de namen in de vacature van ds. T. van Bruggen stonden niet in alfabetische volgorde. En dat was wel de bedoeling, want het bestuur spreekt geen voorkeur uit.

Toch willen we ook in deze vergadering een stuk bezinning en toerusting geven. Ds. J.H. Lammers is deze keer aan de beurt voor het referaat. We wekken u op, om zoveel mogelijk naar deze Huishoudelijke Vergadering te komen. Vorig jaar was de opkomst wat minder. Toch is de Driestar een prima locatie, met voldoende parkeergelegenheid en vlakbij het station! Komt u ook?

Welkom

We mogen deze keer weer een nieuwe vereniging in onze Mannenbond welkom heten. Onder leiding van ds. J.P. Nap is in Lunteren een nieuwe mannenvereniging opgericht. Ze starten met 11 leden. We wensen de mannen in Lunteren goede vergaderingen toe. De Heere geve, dat het onderzoek van Zijn Woord tot rijke zegen mag zijn voor uw persoonlijk geloofsleven, en tot opbouw van de gemeente.

Tenslotte

Een hartelijke groet aan u allen, mede namens de andere bestuursleden.

Opmerkelijk

Voor u gelezen

DR. J. BROEKHUIS

Het heiligdom des Heeren

Er wordt allerwege geklaagd dat er zo weinig levend geloof te vinden is, dat het in de kerk zo traditioneel is, dat er zo weinig werfkracht naar buiten is. Dat er intege-

deel sprake is van een openlijke kerkverlating onder jongeren, maar ook onder ouderen. Zal er straks een generatie zijn, die God dient?

In het kerkblad van Hervormd Onstwedde werd een stukje geschreven over het heiligdom des Heeren.

“Boven de ingang van het portaal van ons kerkgebouw vinden we een gedenksteen, die is aangebracht bij de restauratie van 1713. Op die steen staan Hebreeuwse letters. Het Hebreeuws lezen we niet van links naar rechts, maar van rechts naar links. “Hammikdasj Jahwe”, het heiligdom des Heeren. Hebt u die steen bij het binnengaan van de kerk ook wel eens bekeken? Hebt u over deze woorden wel eens nagedacht? Wat hebben wij dan te zeggen? Wat hebben die mij te zeggen, als ik het heiligdom binnenga? Al kunnen we niet zomaar achterhalen wat de motivatie is geweest om juist deze woorden op de gedenksteen te zetten, het is de moeite waard om ons een keer daarop te bezinnen”.

De predikant schrijft dat in deze Hebreeuwse letters de verbinding van de kerk wordt gelegd met het volk Israël. Dat mogen we nooit vergeten. Het Nieuwe Testament staat op de schouders van het Oude. Daar herinneren de Hebreeuwse letters aan, de onopgeefbare verbondenheid met Israël.

Het tweede is dat er door de gedenksteen een verbinding gelegd wordt tussen het kerkgebouw en het heiligdom uit het Oude Tes-

tament. De tabernakel, en later de tempel, spreken van een bijzondere nabijheid van de Heere temidden van Zijn volk. Centraal stond de offerdienst, met name de Grote Verzoendag. Want zonder bloedstorting is er geen vergeving.

Het kerkgebouw is geen heiligdom door de stenen en de voorwerpen, die erin zijn. De kerk mag tot een heiligdom worden door de prediking der verzoening en de werking van de Heilige Geest. Dat heeft ons voorgeslacht met een opschrift willen vastleggen.

Zou daarom één van de oorzaken van ons negativisme niet kunnen zijn dat we veel te weinig leven uit de verborgenheid van het Evangelie (Efeze 6 : 19)?

Een verborgenheid, die niet te verklaren is, die we ons niet waardig gemaakt hebben, maar een geheimenis dat ons wel in het Woord openbaar is. Een mysterie dat iedere zondag met kracht geproclameerd wordt, wanneer de genade verkondigd mag worden. Om met Luther te spreken: “onder de prediking druppelt het bloed van Christus vanaf de kansel”, zodat het je raakt tot in al de vezels van je bestaan.

Het spoort ons aan om in de lijdenstijd als het ware geen paraplu op te zetten in het heiligdom des Heeren. Want alleen het Lam Gods reinigt ons van alle zonden.

Uitverkoren in Christus!

Artikel 16 Ned. Geloofsbelijdenis

DS. W. WESTLAND

Wij geloven

Ook artikel 16 begint met: Wij geloven. We gaan over de uitverkiezing niet redeneren met ons verstand. Want dan komen we er niet uit. Want wie zal met zijn verstand opklimmen tot God, en inzicht hebben in Zijn eeuwige raad? Wij zijn maar beperkte mensen, en God is zo groot en wijs. Daarom wijst artikel 16 een andere weg: de weg van het geloof... En het geloof richt zich op het Woord van God. Om daar onder te buigen, als ik het niet kan begrijpen. Maar in het Woord van onze God mogen wij ook houvast en troost vinden.

Nu wordt in de Bijbel het woord „verkiezing” op verschillende manieren gebruikt. Daar is de verkiezing tot een ambt, een taak. Paulus werd in Handelingen 9 uitverkoren om een apostel voor de heidenen te zijn. Dan spreekt de Bijbel ook wel over de verkiezing van een volk: Israël het uitverkoren volk. Toch was het niet alles Israël, wat Israël heet. Niet alle Israëlieten werden zalig, ook al was Israël Gods uitverkoren volk.

Calvijn spreekt in dit verband over „kringen”, cirkels van verkiezing. Het is al verkiezing, wanneer je in een christelijk land en in een

christelijke gemeente geboren bent. Het is verkiezing als je in een christelijk gezin bent opgegroeid, met een godvrezende vader en moeder. Maar dat is uiteindelijk niet genoeg. Het gaat om de persoonlijke verkiezing tot zaligheid. Waardoor de Heere een verloren zondaar tot de zaligheid brengt.

Vanuit de diepte

In enkele woorden wordt onze diepe ellende getekend. Het hele geslacht van Adam in verderf en ondergang... Ja, dat is onze diepe nood. Zelf door onze zonden bij God vandaan gelopen. Door eigen schuld alle rechten verspeeld. Alleen nog maar het oordeel van God verdiend: de eeuwige ondergang in de hel. Hebt u dat persoonlijk reeds leren verstaan? Door het ontdekkend onderwijs van Gods Woord en Geest. Wat is het nodig, dat wij onze diepe nood leren kennen, want zo komt er plaats voor het wonder van Gods genade. Want waar niets te redden was, en niets te hopen viel, daar begint God. Artikel 16 zegt: God bewijst Zichzelf zoals Hij is: Barmhartig en Rechtvaardig. God heeft Zichzelf bewezen: in Zijn Woord, in het zenden van Zijn Zoon, en Hij bewijst het nog altijd in het leven van vromen en goddelozen. Het gaat in de uitverkiezing dus om God... Het is niet uit een mensenhart opgekomen. De weg der zaligheid is uit God voortgekomen: Uit Hem, en door Hem en tot Hem zijn alle dingen. De verkiezing loopt uit op de eer van God. Daarom alles ootmoedig van Hem verwachten. Nu valt het op, dat Gods Barmhartigheid voorop gaat. God is Barmhartig. Dat gaat dus over het hart van God, Gods Vaderhart. We hebben hier niet met een koude theorie te maken. Maar de uitverkiezing wijst naar Gods hart, dat al van eeuwigheid bewogen is over verloren zondaren. Hoe zegt artikel 16 dat? In Zijn eeuwige en onveranderlijke raad... Nog voordat de mens in zonde viel heeft God raad gehouden. Heeft Hij Zich beraden. En Hij is de satan een slag voor geweest. Want toen de mens in zonde viel, had God Zijn plan al klaar: om zondaren te trekken en te verlossen uit het verderf. Wij vroegen niet naar Hem, maar God vroeg naar ons. En zo zal er eenmaal een grote schare zijn, die niemand tellen kan, juichend voor de troon van God. En wie zijn dat dan, die uitverkorenen? Zijn

dat beste en brave mensen, die opvallen door hun goede werken? Zijn dat gelovige mensen, die al een stuk naar God toe gekomen zijn? Dat is de leer van de Remonstranten: God zou de mensen uitverkiezen, omdat ze geloven. Maar dan maken wij God afhankelijk van onze prestatie. Maar het is heel anders. Niet onze keuze, maar Zijn keuze is het eerst. God verkiest niet omdat... maar omdat we tot geloof zouden komen, en goede werken zouden doen. Daarom zegt artikel 16 duidelijk: Zonder enige aanmerking van hun werken! God verkiest verloren zondaren, vijanden van God, die er eigenlijk voor eeuwig buiten moesten vallen. En dat geeft hoop, waar geen hoop meer is... U hoeft nooit te denken, dat u teveel zonden gedaan hebt, of dat u te ongelovig bent. Want God verkiest „uit enkel goedertierenheid”. Niet omdat wij goed zijn, maar omdat Hij goed is... Wie verkiezing zegt, zegt tegelijk genade.

In Christus

U vraagt, hoe dat nu mogelijk is, dat God verloren zondaren verkiest en Zijn genade schenkt? Nu, dat is niet zomaar. Want God is barmhartig en rechtvaardig. Hij gaat niet aan Zijn recht voorbij. De zonde moet eerst verzoend worden, voordat wij zalig kunnen worden. En daarom verkiest God in Christus. De Heere Jezus is de verdienende oorzaak. Zo lezen we dat in Efeze 1 : 3 „Gelijk Hij ons uitverkoren heeft in Christus, voor de grondlegging der wereld”. De Drieënige God heeft beraad gehouden... We noemen dat wel: de eeuwige Vrederaad. Voor de grondlegging der wereld. Efeze 1 zegt het dus anders dan sommige theologen, die menen, dat God nog telkens bezig is om te verkiezen. Dat Hij ook vandaag nog mensen verkiest omdat ze Hem gaan dienen. Neen, de Bijbel spreekt over de verkiezing van eeuwigheid. Voor de grondlegging der wereld. Toen nam de Vader het besluit om een gemeente te verkiezen tot het eeuwige leven. Maar om dat nu mogelijk te maken, riep de Vader Zijn Zoon. Om Middelaar en Verlosser te zijn. Om verzoening aan te brengen. Zo gaf de Vader zijn uitverkorenen over aan Christus. En dan is het zo heerlijk: De Zoon aanvaardt deze opdracht. Hij is bereid om de wil van de Vader te doen. En zo wordt Sion door recht verlost. Ja, dan aanvaardt de Vader het offer van Zijn Zoon.

Van links naar rechts:

Jacobus Arminius

Franciscus Gomarus

Johannes Bogerman

En als de Heere Jezus opgevaren is naar de hemel, dan mag Hij Zijn Kerk overdragen aan de Vader: Zie Vader, hier zijn ze, die Gij Mij gegeven hebt. Ik heb verzoening voor hen gedaan.

En dan is daar in de Vrederaad ook de Heilige Geest. Hij bindt Zich aan het plan van de Vader. Hij bindt Zich aan het offer van Christus. En sinds Pinksteren gaat de Heilige Geest de wereld in. Om de gegevenen van de Vader, om de Kerk van Christus te verzamelen. Zo staat het ook in artikel 16: Hij trekt ze en verlost ze. En hoe trekt Hij dan: door de prediking van het Evangelie. Dat is het middel, waardoor de Heere zondaren tot Zich trekt. De Heere roept, en waar de Heilige Geest het hart opent, daar vindt het woord weerklank in je hart. Dan wordt je naar de Heere Jezus toe getrokken, en door het geloof aan Hem verbonden.

Ook rechtvaardig

Daarom is het niet de vraag: ben ik uitverkoeren? Maar: heb ik geluisterd naar de roepstem van God, zoals die door het Woord tot mij komt? Of laat u de Heere maar roepen in uw leven, en gaat u maar door in de zonde? Dan komt u voor eeuwig om. Want alle mensen worden niet zalig.

Zoals ik lees in Johannes 3 : 36: "Wie de Zoon ongehoorzaam is, die zal het leven niet zien, maar de toorn van God blijft op Hem".

Want God is ook rechtvaardig. En hoe blijkt die rechtvaardigheid? Artikel 16 zegt het zo: Doordat Hij anderen laat in hun val en verderf. Dat is de donkere keerzijde van de verkiezing. Anderen gaat God voorbij met Zijn genade. Hij laat ze in hun val en verderf. Is dat nu oneerlijk van God? Er zijn altijd weer mensen, die dat zeggen. Toch sluiten we dan de ogen voor eigen zonde en schuld. Want hoe staat dat in de laatste woorden van artikel 16: God laat ze in hun val en verderf, waar ze zichzelf in geworpen hebben. We moeten de zaak niet omdraaien: God heeft niet gezondigd. Wij hebben gezondigd, willens en wetens. De mens is niet een slachtoffer. Hij heeft zichzelf in die val en het verderf geworpen. De Heere is dan ook niets aan ons verplicht. Hij is geheel vrij om mensen te verkiezen, of voorbij te gaan. We spreken daarom wel over het „vrijmachtig welbehagen” van God... En dan moeten wij terugtreden. Wie zijn wij, dat wij zouden oordelen over de weg, die de Heere gaat. Wij moeten God dan ook God laten. In zijn Barmhartigheid en Rechtvaardigheid. En laten we dan beginnen, waar God begint in ons leven. Het is toch enkel genade, dat Hij al komt bij de Doop, en het belooft: Ik wil uw God en Vader zijn. Het is toch enkel genade, dat de Heere elke keer roept door Zijn Woord. Om te komen tot Christus en te vertrouwen op Zijn middelaarswerk. Zo gij Zijn stem dan heden hoort, verhardt u niet, maar laat u leiden. Want wie Hem nederig valt te voet, zal van Hem zijn wegen leren!

Gespreksvragen:

1. Waarom kan er geen uitverkiezing zijn buiten Christus om? Wat betekent dat voor ons geloofsleven?
2. Kent u de uitdrukking: God nam redenen uit Zichzelf? Wat wordt daarmee bedoeld?
3. Welke troost ligt er in de uitverkiezing?
4. De Remonstranten in de 17e eeuw zeiden: God verkiest omdat wij geloven. Komt deze gedachte ook nu nog voor, en bij wie dan? Waarom is dit niet juist? (zie Efeze 1 : 4).
5. Wat betekent: u benaarstigen om uw roeping en verkiezing vast te maken? (zie 2 Petrus 1 : 10). Hoe moet je dat doen?

EXPLOITATIE-REKENING 2007

	Exploitatie 2007	Begroting 2007	Begroting 2008
BATEN:			
Contributies	€ 39.837,-	€ 39.675,-	€ 42.812,-
Collecten en giften.....	4.451,-	3.460,-	4.000,-
Rente	940,-	565,-	765,-
Diverse ontvangsten	1.173,-	925,-	1.075,-
Referaten en insignes	925,-	350,-	623,-
	€ 47.326,-	€ 44.975,-	€ 49.275,-
LASTEN:			
Reiskosten H.B. e.a. + secretariaat.....	€ 5.311,-	€ 5.725,-	€ 5.500,-
Vergaderingen + zaalhuur	2.122,-	2.200,-	2.275,-
Onkosten Bondsdag.....	2.262,-	2.350,-	3.200,-
Div. kosten, w.o. Website + folder.....	2.328,-	1.410,-	3.360,-
	€ 12.023,-	€ 11.685,-	€ 14.335,-
ONKOSTEN „HERV. VAAN”			
Drukkosten + banderen	€ 13.868,-	€ 14.500,-	€ 15.350,-
Frankering	9.372,-	9.500,-	9.750,-
Honoraria	720,-	1.300,-	1.000,-
Diverse kosten + inbinden	862,-	900,-	900,-
Aandeel kosten Bondsbureau.....	7.943,-	6.600,-	7.600,-
	€ 44.788,-	€ 44.485,-	€ 48.935,-
TOTAAL LASTEN	€ 44.788,-	€ 44.485,-	€ 48.935,-
TOTAAL BATEN	€ 47.326,-	€ 44.975,-	49.275,-
VOORDELIG SALDO	€ 2.538,-	€ 490,-	€ 340,-

Voorgesteld wordt de contributie voor 2008 vast te stellen op € 12,50.

BALANS per 31-12-2007:

Geldmiddelen	€ 16.752,-
R.C. Bondsbureau.....	19.641,-
Inventaris	9,-
Voorraden/vorderingen	103,-
	€ 36.505,-
Nog te betalen kosten	4.047,-
VERMOGEN	€ 32.458,-

Organisatienieuws

Wijzigingen adresboekje 2005

Blz. 5: Voorzitter van MV 'Onderzoekt de Schriften' te Bunschoten-Spakenburg is (opnieuw) geworden: ds. A.D. Goijert, Dorpsstraat 17, 3751 EM Bunschoten. Dhr. J. Cazander, de secretaris van de vereniging, is verhuisd naar: Verdijkstraat 62, 3752 WR Bunschoten.

Blz. 9: MV 'Boaz' te Arnemuiden heeft een nieuwe secretaris: dhr. H.F. Veerman, Frans Duwaerstraat 18, 4333 CV Middelburg.

Blz. 10: Voorzitter van MV 'Tot de Wet en de Getuigenis' te Tholen is geworden: dhr. J. van Zielst, Burg. Van Lichtenbergstraat 14, 4691 JJ Tholen. Penningmeester is geworden: J. Everaers, M. van Vlaanderenstraat 14, 4691 JC Tholen.

Blz. 25: Dhr. W. van Oostrum, secretaris van MV 'Calvijn' te Westbroek, is verhuisd; zijn nieuwe adres: Pr. Christinastraat 16, 3615 AG Westbroek.

Blz. 26: De 'Hervormde Mannenvereniging op G.G.' te Ede heeft een nieuwe voorzitter: ds. J. van Dijk, Amsterdamseweg 64, 6712 GK Ede.

Blz. 27: In Lunteren is in januari 2008 een nieuwe mannenvereniging opgericht. Deze vereniging heeft nog geen naam. Voorzitter, tevens contactpersoon van deze vereniging is: ds. J.P. Nap, Dorpsstraat 180, 6741 AR Lunteren (tel. 0318-483717). De namen van de secretaris en de penningmeester zijn nog niet bekend.

Blz. 27: MV 'Calvijn' te Ophemusden heeft een

nieuwe penningmeester: dhr. A.J. Breugem, Constantijnstraat 10, 6673 WX Andelst.

Wilt u wijzigingen in het adresboekje aan mij doorgeven en wijzigingen in het ledenbestand van uw vereniging aan het Bonds bureau? Hartelijk dank voor uw medewerking!

Ds. T. van Bruggen, secr.
e-mail: dstvanbruggen@solcon.nl.

*De Heere zal uw uitgang en uw ingang bewaren,
van nu aan tot in der eeuwigheid.*

Ps. 121 : 8

Verdrietig om zijn heengaan, maar met een bevrijdend gevoel dat zijn lijden nu voorbij is, geven wij u kennis van het overlijden van ons lid

ADRIAAN VAN DER MEER

in de leeftijd van 76 jaar.

Wij bidden zijn vrouw, kinderen, klein- en achterkleinkinderen en allen die hem lief waren de vertroostende genade en nabijheid van de Heere toe.

Bestuur en leden van de
Herv. Mannenvereniging
„Romeinen 12 : 16”

Benthuizen, januari 2008

Overlijdensberichten

Met droefheid geven we kennis, dat de Heere voor ons zo plotseling, op Zijn tijd van ons heeft weggenomen ons trouw en meelevend lid

JAN V.D. HOORN

in de leeftijd van 80 jaar.

De Heere sterke en vertrooste zijn vrouw, kinderen en kleinkinderen en verdere familie in dit grote verlies.

Bestuur en leden
van de mannenvereniging
„De Heere is mijn Kracht”

Putten, januari 2008

'k Zal eeuwig zingen van Gods goedertierenheên
Ps. 89 vers 1

Met droefheid namen wij kennis van het overlijden van ons trouwe lid

WILLEM WESTHUIS

op de leeftijd van 78 jaar.

Wij herinneren ons met dankbaarheid zijn trouw waarmee hij van 1961 af met onze vereniging heeft meegeleefd.

De Heere vertrooste en sterke zijn vrouw en verdere familie met Zijn nabijheid.

Bestuur en leden van de
Mannenvereniging op G.G.

Nunspeet, januari 2008

BOND VAN HERV. MANNENVERENIGINGEN OP G.G.

UITNODIGING

Aan de leden van onze bond om op D.V.

ZATERDAG 5 APRIL 2008

aanwezig te zijn op de te houden

H U I S H O U D E L I J K E V E R G A D E R I N G

in de aula van de Hogeschool „**DE DRIESTAR**”,

Burg. Jamessingel 2 te Gouda.

Aanvang 14.00 uur.

A G E N D A:

1. Opening door de voorzitter, ds. W. Westland
2. Jaarverslag van de secretaris
3. Jaarverslag van de penningmeester/begroting 2008
4. Voorstel: Contributieverhoging
5. Verslag van de kascontrolecommissie
6. Benoeming nieuwe kascontrolecommissie
7. Mededelingen
8. Presentatie Website Mannenbond
9. Uitslag verkiezing hoofdbestuursleden
voorgestelde dubbeltallen:
  1. vac. ds. T. van Bruggen (niet herkiesbaar)
ds. W.P. Emaus te Lekkerkerk
ds. E. de Mots te Goedereede
  2. vac. ds. W. Westland (herkiesbaar)
ds. W. Westland te Ridderkerk-Slikkerveer
ds. J. de Jong te Sliedrecht
  3. vac. ds. J.H. Lammers (herkiesbaar)
ds. J.H. Lammers te Krimpen aan den IJssel
ds. M. Maas te Hasselt
10. Referaat door ds. J.H. Lammers: „**De navolging van Christus**”
11. Collecte
12. PAUZE (verkoop van referaten)
13. Bespreking referaat
14. Rondvraag
15. Sluiting door ds. J. van Dijk

U bent hartelijk welkom!

M. Post, 2^e secr.

P.S. De Hogeschool „**De Driestar**” ligt op loopafstand van het Centraal Station te Gouda.
Ook met de auto goed bereikbaar, het gebouw ligt in de directe nabijheid van de A12.